

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D. v právní věci žalobce: **nezl. J.V.**, zákonně zastoupen matkou Mgr. P. M., zastoupený Mgr. Ondřejem Šimánkem, advokátem se sídlem Masarykova 186, Milevsko, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2022, sp. zn. SZ/MPSV-2020/244301-913, č. j. MPSV-2022/65084-913, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2023, č. j. 60 Ad 10/2022-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Ondřeje Šimánka do 30 dní od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Na základě žalobcovy žádosti zahájil dne 12. 6. 2020 Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích (dále „prvostupňový správní orgán“) řízení ve věci příspěvku na péči. Dne 24. 9. 2020 provedla Okresní správa sociálního zabezpečení Písek (dále „OSSZ“) posouzení žalobcova zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči. Posudková lékařka dospěla k závěru, že žalobce je osobou do 18 let věku, kterou lze považovat za závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni, neboť není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat pět základních životních potřeb.

[2] Správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí ze dne 18. 11. 2020, sp. zn. UP/30623/2020/SS, č. j. 11173/2020/MIL (dále „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalobci od června 2020 přiznal příspěvek na péči ve výši 6000 Kč.

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. V rámci odvolacího řízení byl vyhotoven nový posudek ze dne 16. 2. 2021 a tento byl posudkovou komisí doplněn ve dnech 12. 3. 2021 a 20. 5. 2021. Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 6. 2021, sp. zn. SZ/MPSV-2020/244301-913, č. j. MPSV-2021/10351-913, zcela změnil prvostupňové rozhodnutí a žalobci příspěvek na péči nepřiznal.

[4] Žalobce brojil proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného před Krajským soudem v Českých Budějovicích (dále „krajský soud“), který rozsudkem ze dne 9. 11. 2021, č. j. 60 Ad 12/2021-28, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k novému řízení.

[5] Žalovaný na základně pokynu soudu provedl další šetření ve věci a rozhodl v záhlaví označeným rozhodnutím (dále „rozhodnutí žalovaného“) tak, že žalobci příspěvek na péči opětovně nepřiznal.

[6] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného. Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v záhlaví označeným rozsudkem (dále „napadený rozsudek“).

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Požaduje jej zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[8] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho argumenty v žalobě a odkazuje na veškeré argumenty uplatněné v ní.

[9] Stěžovatel se i nadále domnívá, že rozhodnutí správních orgánů zkracuje jeho práva jako účastníka řízení a nesouhlasí se závěrem soudu, že nedošlo k porušení zásady zákazu *reformatio in peius*. Zkrácení svých práv a porušení zásady zákazu *reformatio in peius* shledává v tom, že rozhodnutím žalovaného byl zcela změněn rozhodný skutkový stav oproti prvostupňovému rozhodnutí, což mělo vliv i na změnu výroku prvostupňového rozhodnutí. Stěžovatel odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu a namítá, že rozhodnutí žalovaného a napadený rozsudek jsou s ní v rozporu.

[10] Stěžovatel tvrdí, že závěry znaleckých posudků jsou v příkrém rozporu s lékařskými zprávami, které jsou součástí spisového materiálu. Je zcela zřejmé, že posudková komise došla na základě skutkových zjištění k nesprávným medicínským závěrům. Stěžovatel v kasační stížnosti rozvádí, na základě jakých lékařských posudků a skutkových zjištění je přesvědčen o tom, že posudková komise věc neposoudila správně.

[11] Namítá, že o uvedených lékařských zprávách v kasační stížnosti není v posudcích ani zmínka a posudková komise je nezohlednila. Nevzala v potaz ani provedené sociální šetření.

pokračování

[12] Žalovaný ve vyjádření uvádí, že kasační stížnost je nepřijatelná. Stěžovatelovy námitky se nedotýkají právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou, nebo byly judikaturou řešeny jinak. Ze stížnosti ani nevyplývá, že by se stěžovatel domáhal judikurního odklonu. Žalovaný má za to, že krajský soud respektoval judikaturu a nedopustil se ani hmotněprávního nebo procesního pochybení. V odůvodnění napadeného rozsudku je podrobně vysvětlena aplikace právní úpravy na skutkovou situaci a závěry plynoucí z hodnocených důkazů. Žalovaný se ztotožňuje s postupem krajského soudu a jeho právními závěry. K jednotlivým stížným námitkám žalovaný odkazuje na své vyjádření k žalobě, ve kterém reaguje na opakující se tvrzení stěžovatele.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[14] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb., NSS, která se uplatní též po novelizaci soudního řádu správního, jež institut přijatelnosti kasační stížnosti rozšířila z věcí mezinárodní ochrany na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikurní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[15] Ze spisového materiálu plyne, že řízení ve věci příspěvku na péči bylo zahájeno na základě žalobcovy žádosti dne 12. 6. 2020. Dne 24. 9. 2020 dospěla posudková lékařka k závěru, že žalobce lze považovat za osobu do 18 let věku závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni, neboť není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat pět základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, stravování, péči o zdraví a osobní aktivity. Následně dne 7. 10. 2020 uplatnil žalobce námitky a předložil lékařské zprávy. Na základě toho si správní orgán prvního stupně vyžádal doplnění posudku OSSZ. Ve vyjádření k námitkám ze dne 19. 10. 2020 posudková lékařka uvedla, že neshledala důvody ke změně posudkového závěru. Na podkladě posudku a jeho doplnění vydal správní orgán prvního stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž přiznal žalobci příspěvek na péči ve výši 6600 Kč od června 2020. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítá, že není schopen zvládat více než 5 základních životních potřeb, nikoliv pouze 5 základních potřeb, jak bylo uvedeno v odůvodnění v prvostupňovém rozhodnutí. V rámci odvolacího řízení byl vyhotoven nový posudek Posudkové komise MPSV ze dne 16. 2. 2021 a následně byl ve dnech 12. 3. 2021 a 20. 5. 2021 doplněn. Z posledního posudku posudkové komise vyplývá, že žalobce není schopen zvládat samostatně pouze jednu základní životní potřebu, a to osobní aktivity. Na základě žalobcova odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 6. 2021,

sp. zn. SZ/MPSV-2020/244301-913, č. j. MPSV-2021/103051-913, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 11. 2020, sp. zn. UP/30623/2020/SS, čj. 11173/2020/MIL, zcela změnil, a to tak, že žalobci příspěvek na péči nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí tak podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, který uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k novému řízení. Krajský soud mj. konstatoval, že žalovaný nerozhodoval na základě dostatečného zjištění skutkového stavu. Závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, dostatečně neodůvodnil. Stejně tak krajský soud označil za nedostatečné závěry posudkové komise ohledně toho, jak žalobce zvládá některé základní životní potřeby. Krajský soud žalovaného zavázal k tomu, aby zvážil, zda ve věci opětovně provede sociální šetření, aby bylo možné posoudit žalobcův zdravotní stav a jeho důsledky v jeho přirozeném prostředí.

[16] Žalovaný svým opětovným rozhodnutím žalobci příspěvek na péči nepřiznal. V souladu s odůvodněním zrušujícího rozsudku krajského soudu provedl sociální šetření. Posudek ze dne 9. 2. 2022 (3. doplnění původního posudku) vypracovaný po zrušujícím rozsudku krajského soudu byl ještě doplněn posudkem ze dne 17. 3. 2022 (4. doplnění).

[17] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, o které rozhodl krajský soud zamítavým rozsudkem. Krajský soud správně uvedl, že žalovaný rozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu (mj. provedl další šetření ve věci) a že své závěry učinil na základě použitých podkladů, které náležitě odůvodnil. Řádně, srozumitelně a důkladně se vypořádal se všemi žalobcem vznesenými námitkami, a to v bodech [22] – [61] napadeného rozsudku.

[18] Z uvedené rekapitulace dosavadního řízení ve věci příspěvku na péči je zřejmé, že se posudkové orgány žalovaného náležitě zabývaly zdravotním stavem stěžovatele a naplněním podmínek stanovených v §§ 8 – 10 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

[19] Jak již uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, *„stěžovatelův zdravotní stav byl posuzován celkem sedmkrát, poslední doplnění posudku ze dne 17. 3. 2022 bylo skutečně provedeno právě z důvodu, že žalobce doložil odborné zprávy, které bylo nutné vzít v potaz pro objektivní vyhodnocení žalobcova zdravotního stavu“*. Nejvyšší správní soud navíc podotýká, že stěžovatel uplatňuje z větší části téměř totožné námitky, kterými brojl proti rozhodnutí žalovaného již před krajským soudem, a míní, že krajský soud se s nimi řádně a srozumitelně nevypořádal.

[20] Stran přesahu vlastních zájmů z pohledu výše uvedených kritérií stěžovatel v kasační stížnosti nic netvrdil. Uplatněné kasační námitky neobsahují důvody, které by mohly založit přesah vlastních zájmů stěžovatele, natož přesah významem podstatný. Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí neshledal pochybení, natož pochybení takového rázu, které by mohlo založit přijatelnost podané kasační stížnosti. Zejména není patrné, že by krajský soud jakkoli vybočil z obvyklého způsobu posuzování věcí daného typu nebo že by se v této konkrétní věci dopustil individuálního pochybení, natož tak závažného, že by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28).

[23] Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

[24] Ani procesně úspěšný žalovaný nemá na náhradu nákladů řízení právo, neboť jde o věc sociální péče (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

[25] Žalobce (stěžovatel) byl nesprávně přípisem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2023 vyzván k zaplacení soudního poplatku. Dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále „zákon o soudních poplatcích“) platí, že se od poplatku osvobozuje řízení mj. ve věci sociální péče. Protože stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč, Nejvyšší správní soud rozhodl tímto usnesením o vrácení soudního poplatku v souladu s § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, a to ve lhůtě podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích, tzn. do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu